

mellem Artium som Konkurrenceprøve og som Modenhedsprøve. En Eksamen er for *Eleven* en Høsttid, i hvilken han indsamler den „haandgribelige“ Frugt af sine Anstrengelser; for *Samfundet* er Eksamen en omhyggelig Afvejen af Elevens Ydeevne, hvorved samtidig opnaas et Indblik i Skolens Arbejdsmaade. Lægger man ved Eksamen Vægt paa at prøve Elevernes Modenhed, da faar man en Konkurrence i Modenhed; lægger man derimod Vægt paa at prøve Elevernes Kundskaber, da faar man Konkurrence i Kundskaber. Opgiver man derimod Eksamen og nøjes med Skolens Vidnesbyrd, da faar man let en Konkurrence i Elevernes Eyne til at rette sig efter Lærerens Særheder, hvilket hverken behøver at vidne om Kundskaber eller Modenhed.

Udsigten til at faa nogle Skoler, der skal afholde mundtlig Eksamen, og andre, der blot skal give Vidnesbyrd, kan ikke tiltale dem, der ønske, at de Betingelser, under hvilke Prøverne afholdes, blive saa ensartede som muligt for samtlige dimissionsberettigede Skoler. Det ses da heller ikke, at en Ordning, som den antydede, er nødvendig for det prisværdige Maal, som antydes i de Lovforslaget ledsagende Bemærkninger. Thi naar den skriftlige Prøve udvides til at omfatte flere Fag, end den omfatter i Øjeblikket, da vil den enkelte Elev med Lethed kunne underkastes Prøven i de andre Fag i kort Tid og uden mellemliggende Læsedage mellem Prøverne i de enkelte Fag. — Endelig ønskes det bemærket, at hvorledes man end vil tænke sig Tilsynet ordnet, saa kan et Tilsyn aldrig blive saa effektivt, at det kan yde Sikkerhed over for de Mangler, som hist og her ville kunne opstaa, naar Vidnesbyrd skal erstatte den mundtlige Eksamen.

Medens Indretningen i det enkelte af Undervisningen og Prøverne kun vanskeligt vilde kunne fastslaaes i Loven og der-

for maa bestemmes ved kgl. Anordning eller af Ministeren — antagelig efter Forhandling med Skolens Tilsyn og mulig andre skolekyndige —, er det naturligt, at Forslaget i andre Retninger *udvider Lovgivningsmagtens Omraade*, navnlig ved at optage *Skolepengenes Størrelse og Fripladsernes Tal i Loven* Deri, at Forslaget saaledes — i Modsætning til Loven af 1. April 1871 — har optaget, hvad der vedrører Skolernes økonomiske Forhold, ser Udvalget et afgjort Fremskridt. Ligeledes er det en Udvidelse af Lovgivningsmagtens Omraade, at her fastsættes en Grænse for *Feriedagenes Tal* (§ 17). Naar dette er sat til 63 Dage, er det vel en lille Udvidelse af det nuværende Tal; men dels — som fremhævet i Bemærkningerne til Forslaget — vil dette blive opvejet ved en tidsparende Ordning af Eksamen, dels er det ønskeligt for Skolerne, at de i paakommende Tilfælde kan raade over nogle ekstra Fridage, hvad der nu let vil lade sig gøre, naar de ikke paa Forhaand har udnyttet Højtallet for Fridage fuldt ud. Tallet paa Skoledage vil blive omtrent som i Folkeskolen. En væsentlig anden Ordning af Forholdet mellem Skoledage og Feriedage vil ikke let kunne naas, før Forholdet i Skolen mellem den Tid, der bruges til legemligt, og den, der bruges til aandeligt Arbejde, er et helt andet end nu.

Endelig er det en Udvidelse af Lovgivningsmagtens Indflydelse, at det er *optaget i Loven*, hvilke Punkter det er, hvis nærmere Udførelse er overladte til kongelig Anordning, og at der i vigtige Punkter er draget bestemte Grænser for disses Indhold. Af særlig Betydning er saaledes § 15, der ikke har noget tilsvarende i Loven af 1871. Udvalget ser i § 27, for saa vidt nogle af denne Paragrafs Punkter helt eller delvis vedrører Lovgivningsmagten, en Bemyndigelse, der gives Ministeren under Hensyn til det ønskelige i Forslagets hurtige Fremme.

Et Mindretal (Jensen-Knudstrup og Aadal) har den Opfattelse, at Tilknytningen